

8. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych.

Każda wypowiedź pisemna jest oceniana według następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

8.1. Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Wypowiedź kwalifikuje się do jednego z pięciu poziomów zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów uczeń się odniósł	Ile elementów rozwinął			
	3	2	1	0
3	Poziom 4	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 1
2		Poziom 2	Poziom 1	Poziom 1
1			Poziom 1	Poziom 0
0				Poziom 0

Na przykład wypowiedź ucznia, który odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, zostanie zakwalifikowana do poziomu 2. Jeżeli wypowiedź zakwalifikowano do poziomu 0 w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach należy ją również zakwalifikować do poziomu 0. Jeżeli wypowiedź zakwalifikowano do poziomu 1 w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można ją również zakwalifikować najwyżej do poziomu 1.

Jeżeli wypowiedź zawiera **40 słów lub mniej**, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach należy ją zakwalifikować do poziomu 0.

8.2. Spójność i logika wypowiedzi.

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowych myśli).

Poziom 2	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna (logiczna) zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
Poziom 1	wypowiedź zawiera usterki w spójności (logice) na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
Poziom 0	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna (nielogiczna); zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

8.3. Zakres środków językowych.

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

Poziom 2	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
Poziom 1	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
Poziom 0	bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację polecenia

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak miły, interesujący, fajny, np. Kino mi się podoba, ponieważ w salach są wygodne fotele i duży ekran, zamiast Kino mi się podoba, ponieważ jest duże i fajne. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. There is a book on the table, zamiast On the table is a book.

8.4. Poprawność środków językowych.

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

Poziom 2	brak błędów lub nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, lub nieliczne błędy sporadycznie zakłócające komunikację
Poziom 1	liczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
Poziom 0	liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

8.5. Wypowiedź nie podlega ocenie, jeżeli jest:

- nieczytelna
- całkowicie niezgodna z poleceniem
- niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie)
- odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).